

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΜΑΪΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Διδαγμένο κείμενο:

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§18-21

18. Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν.[...] 19. Ὅστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ᾧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γέγονασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

20. Ἦδη δὲ τινῶν ἠσθόμην, ᾧ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. Ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι καὶ ἑμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, 21. ἅμα δὲ ὑμᾶς ὁρῶν (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρῆ λέγειν) τοὺς τοιούτους μόνους <τινὸς> ἀξίους νομίζοντας εἶναι, ὥστε ὁρῶν ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; Ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοισθε; Οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτό τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει την άποψη ότι η εξωτερική εμφάνιση δείχνει και τον χαρακτήρα του ανθρώπου.
2. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι πολλοί πίσω από την κόσμια εμφάνιση καταφέρνουν να κρύβουν την κακότητα της ψυχής.
3. Ο Μαντίθεος είναι βέβαιος ότι από τη νεαρή ηλικία του κανένας δεν θα ενοχλούνταν στη Βουλή.
4. Ο Μαντίθεος δηλώνει ότι είναι η πρώτη φορά που αναγκάστηκε να αγορεύσει ενώπιον κοινού.

5. Ο Μαντίθεος με την αγόρευσή του δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να ακολουθεί την πατρογονική παράδοση της ενασχόλησης όλων με τα κοινά.

Μονάδες 10

B2. Πώς αιτιολογεί ο Μαντίθεος στις παραγράφους **20-21** την υπέρμετρη πολιτική φιλοδοξία του, η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει τη δυσαρέσκεια των βουλευτών;

Μονάδες 10

B3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Το αρχαιότερο δικαστήριο της Αθήνας ήταν ο Άρειος Πάγος.
- β. Σημαντικότερος ρήτορας των συμβουλευτικών λόγων θεωρείται ο Λυσίας.
- γ. Ατεχνες πίστεις είναι τα ενθυμήματα.
- δ. Τα πάθη (παθοποιία) υπάρχουν και στην πίστη-απόδειξη και στον επίλογο.
- ε. Η δοκιμασία γινόταν ενώπιον της Εκκλησίας του Δήμου.

Μονάδες 10

B4. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: *ὄψεως, ἀμελοῦντες, δοκῶ, πέπαννται, κριταί.*

Μονάδες 10

B5. Αφού διαβάσετε με προσοχή και τα δύο κείμενα [πρωτότυπο (παραγρ. 18-19) και μεταφρασμένο] που σας έχουν δοθεί, να συγκρίνετε τις θέσεις που διατυπώνονται σε αυτά για τη συμπεριφορά του Μαντιθέου ως στρατιώτη και πολίτη.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§16-17

Ὅχι πολλές ημέρες αργότερα μετὰ τα γεγονότα αὐτά, ὅταν εἶχαν καταληφθεὶ στην Κόρινθο οχυρὲς θέσεις, ὥστε να μην μποροῦν να περάσουν οἱ εχθροί, αποφάσισαν οἱ επικεφαλῆς να αποσπάσουν κάποια τμήματα που θα ἐσπευδαν να βοηθήσουν, ἐπειδὴ ὁ Αἰησίλαος εἶχε εἰσβάλει στη Βοιωτία. Τότε, ἐνῶ ὅλους τους εἶχε καταλάβει πανικός (με το δίκιο τους, μέλη της βουλῆς – γιατί ἦταν τρομερό να ἔχουν σωθεὶ μόλις και μετὰ βίας πριν ἀπὸ λίγο και να ἀντιμετωπίσουν ἄλλο κίνδυνο), ἐγὼ παρουσιάστηκα στον ταξίαρχο και του ζήτησα να στείλει χωρὶς κλήρωση το δικό μας τμήμα. Συνεπῶς, ἀν κάποιοι ἀπὸ σας ἐξοργίζονται με αὐτοὺς που θέλουν να διαχειρίζονται τις τύχες της πόλης, δραπετεύουν ὅμως ἀπὸ τους ἀγῶνες, δεν θα εἶχαν δικαίως αὐτὴ τη γνώμη για το πρόσωπό μου. Γιατί ὄχι μόνο ἐκτελούσα με ζήλο τις διαταγές, ἀλλὰ τολμούσα και να ἀντιμετωπίζω τους κινδύνους. Και αὐτὰ τα ἔκανα ὄχι ἐπειδὴ πιστευα ὅτι δεν εἶναι τρομερό να πολεμᾶει κανεὶς με τους Λακεδαιμόνιους, ἀλλὰ για να ἔχετε εσεῖς, με βάση αὐτὰ, θετικότερη

γνώμη για μένα, αν κάποτε με ενέπλεκαν αδίκως σε δικαστικό αγώνα, και για να βρω το δίκιο μου. Ανεβείτε, παρακαλώ, στο βήμα οι μάρτυρες γι' αυτά.

Αδίδακτο κείμενο:

Λυσίας, Κατά Διογείτονος §§9-11.1

(έκδ. του Hude, C. Oxford Classical Texts, 1912)

Ο συγκεκριμένος λόγος θαυμάζοταν στην αρχαιότητα για το προοίμιο και τη γεμάτη πάθος διήγησή του. Ο Διογείτων είχε οριστεί από τον αδελφό του Διόδοτο επίτροπος της περιουσίας του την οποία από ό,τι φαίνεται καταχράστηκε.

Ὅγδῶ δ' ἔτει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῖν μειρακίῳν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων, ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατήρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριάκοντα στατήρας. «**Εγὼ οὖν πολλα τῶν ἑμαυτοῦ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν.** Καὶ ἕως μὲν εἶχον, οὐδέν μοι διέφερεν· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκειμαι. **Σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἤδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια**». Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύνοντες ᾤχοντο πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἦκον πρὸς ἐμέ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως ἐκπεπτωκότες, κλάοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιδεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῶων μηδ' εἰς πτωχείαν καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἠκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἕνεκα καὶ σφῶν αὐτῶν. Πολλὰ ἂν εἶη λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ.

.....
τοῖν μειρακίῳν (=τῶν μειρακίων): των νεαρῶν αγοριῶν

αὐτός: ο ἴδιος

ᾤχοντο: ἐφυγαν και πήγαν

κλάοντες: κλαίοντες

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὀγδὼν δ' ἔτει δοκιμασθέντος... τὰ ἐπιτήδεια».

Μονάδες 20

Γ2. Σύμφωνα με τον ρήτορα ποια φαίνεται πως ήταν η αντίδραση των αγοριών όταν πληροφορήθηκαν από τον Διογείτονα ότι δεν υπήρχε πια η περιουσία που τους είχε αφήσει ο πατέρας τους;

Μονάδες 10

Γ3. α) Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις των ουσιαστικών και στους δύο αριθμούς: ὁ πατήρ, τὴν τροφήν, ἀνήρ, τοῦ πάθους, τῆς ἀδελφῆς.

Μονάδες 5

β) Να γραφούν οι ακόλουθοι τύποι:

εἶπε (β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής):

δεδαπάνηκα (απαρέμφατο ίδιου χρόνου και φωνής):

ἔξεις (β' ενικό οριστικής ενεστώτα):

παραλαβόντες (γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα):

βοηθῆσαι (γ' ενικό οριστικής-υποτακτικής ενεστώτα):

Μονάδες 5

Γ4. α) **δοκιμασθέντος, καλέσας, καταστάντας**: Να γράψετε το είδος των παραπάνω υπογραμμισμένων μετοχών του κειμένου (μονάδες 3) και να εντοπίσετε τα υποκείμενά τους (μονάδες 3).

β) «Ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἑμαυτοῦ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν.», «Σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἤδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια»: Στα παραπάνω αποσπάσματα του αδίδακτου κειμένου να γράψετε τα αντικείμενα των ρημάτων (4 μονάδες).

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ